

REGERINGEN

Regeringsbeslut

II:15

2015-12-17

S2015/08191/FST

Socialdepartementet

Socialstyrelsen
106 30 Stockholm

Uppdrag att utforma en kunskapsatsning för baspersonal i verksamheter inom äldreomsorgen och funktionshindersområdet

---

1 bilaga

Regeringens beslut

Regeringen beslutar att ge Socialstyrelsens i uppdrag att under 2016 fördela medel för kompetenssatsning riktad till baspersonal inom äldreomsorgen och baspersonal inom funktionshindersområdet. Socialstyrelsen ska vid genomförandet av sitt uppdrag följa de villkor som anges nedan. Socialstyrelsen ska också utveckla och sprida relevanta kunskapsstöd riktad till kommunerna med syfte att stödja effektiv verksamhetsutveckling. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 30 juni 2017. Redovisningen ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har.

Socialstyrelsen får för ovanstående ändamål använda 190 000 000 kronor. Av dessa medel ska 178 000 000 kronor fördelas som stimulansmedel för kompetenssatsningar i kommunerna i enlighet den fördelningsnyckel som anges i *bilaga*. Socialstyrelsen får använda högst 2 000 000 kronor för administrativa kostnader i samband med fördelningen av stimulansmedlen och högst 10 000 000 kronor för utvecklandet och spridningen av kunskapsstödet. Kostnaderna ska belasta utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, anslaget 4:5 Stimulansbidrag och åtgärder inom äldrepolitiken, anslagsposten 1 Insatser för höjd kompetens.

Ärendet

Ett av målen för funktionshinderspolitiken är jämlikhet i levnadsvillkor för flickor, pojkar, kvinnor och män med funktionsnedsättning. Alla, oavsett funktionsförmåga, ska ha möjlighet att verka i vardagen på lika villkor vad gäller delaktighet och tillgänglighet.

Kvinnor och män med behov av omsorg ska ha tillgång till en rättvis, likvärdig och jämlik omsorg oavsett ålder och var i landet de bor. Äldre

kvinnor och män har rätt att få och ska erbjudas omsorg utifrån sina individuella behov och på lika villkor för att kunna leva ett så tryggt, aktivt och meningsfullt liv som möjligt. En del av detta kan vara att få stöd till en livsstil som främjar hälsa och förebygger sjukdom.

God kvalitet, kompetens, likabehandling och rättssäkerhet ska präglade stöd som erbjuds den enskilde. Vidare ska verksamheter som ger stöd och service skapa förutsättningar för självständighet och självbestämmande.

Insatser inom socialtjänsten ska präglas av bästa tillgängliga kunskap, god kvalitet och utgå från den enskildes behov och förutsättningar. Regeringens uttalade politiska ambition är att socialtjänsten ska bidra till målen om jämställdhet genom att undanröja oskäligen skillnader mellan flickor och pojkar respektive kvinnor och män gällande bemötande, behovsbedömning, innehåll och omfattning av socialtjänstens insatser. Socialstyrelsens Öppna jämförelser visar att det finns tydliga skillnader vid behovsbedömning beroende på kön, både inom äldre- och funktionshindersområdet.

Socialstyrelsens utredningar har visat att en väsentlig del av baspersonal inom LSS-området saknar de kunskaper som Socialstyrelsen rekommenderar i sina allmänna råd. Det finns även behov av ökad kunskap för professioner inom äldreområdet och hemsjukvården.

Närmare om uppdraget

Kunskapsatsningen ska möjliggöra stöd till kommunerna att fortsätta och utveckla kompetenshöjande insatser riktade till baspersonal inom äldreomsorgen och baspersonal inom funktionshindersområdet inklusive baspersonal inom LSS.

Satsningen innefattar även handläggare som arbetar med myndighetsutövning och ska bidra till en ökad kunskap och medvetenhet om myndighetsutövning, särskilt ur ett jämlik- och jämställdhetsperspektiv.

Varje kommun får i egenskap av huvudman för sin och enskilda utförare som bedriver kommunal verksamhet på uppdrag av kommunen, rekvirera medel upp till det belopp som framräknats med stöd av fördelningsnyckeln, se bilaga 1 till beslutet. Rekvisition av medel avseende 2016 ska ske till Socialstyrelsen senast den 15 mars 2016, eller det datum som Socialstyrelsen beslutar. Medlen får användas under 2016.

Syftet med satsningen är att ge verksamheter inom äldre- och funktionshindersområdet bättre förutsättning att öka kunskap genom olika kompetensutvecklande insatser. Satsningen ska ge kommunerna stöd att

fortsätta och utveckla kompetenssatsningar till baspersonal inom äldreomsorgen och funktionshindersområdet.

Fördelningen av medel mellan verksamheter inom äldre- och funktionshindersområdet ska avgöras av kommunerna utifrån deras behov och förutsättningar.

Med baspersonal avser regeringen kvinnor och män som arbetar direkt med målgruppen, eller inom verksamheter direkt riktade till målgrupperna. Med baspersonal avser regeringen inte administrativ personal eller ledningspersonal vars arbete främst riktar sig till annan personal.

För de stimulansmedel som inte används eller som inte används i enlighet med villkoren gäller att dessa ska återbetalas till Socialstyrelsen. Återbetalning ska ske senast den 30 september 2017.

Kommunerna ansvarar för att, inom det verksamhetsområde där kommunen avser använda stimulansmedlen, informera de enskilda utförare som bedriver kommunal verksamhet på uppdrag av kommunen och verksamheter som drivs av kommunen om möjligheten att ta del av stimulansmedlen.

Förutom de villkor som gäller för användande av stimulansmedlen bör även följande beaktas.

Varje kommun ska till Socialstyrelsen redovisa hur stimulansmedlen använts vid den tid som Socialstyrelsen anger. Eventuella avvikelser från de rekommendationer om kompetens som Socialstyrelsen ställer upp ska motiveras av kommunerna vid redovisningen.

Kunskapssatsningen ska bland annat komplettera bemanningssatsningen inom äldreomsorgen samt pågående utbildningar inom LSS-området.

Socialstyrelsen ska utgå från Socialstyrelsens allmänna råd (SOF S 2011:12) om grundläggande kunskaper hos personal som arbetar i socialtjänstens omsorg hos äldre och Socialstyrelsens allmänna råd (SOF S 2014:2) om kunskaper hos personal som ger stöd, service eller omsorg enligt SoL och LSS till personer med funktionsnedsättning, för att identifiera eventuella ytterligare kunskapsbehov och angelägna utbildningsområden för kunskapssatsningens målgrupper. I uppdraget ingår även att utveckla Socialstyrelsens arbete och metoder för att ge långsiktigt stöd till kommunerna i deras arbete med kompetensutveckling inom äldreomsorgen och funktionshindersområdet. Myndigheten ska också utforma lämpliga insatser för att sprida kunskap, exempelvis genom webbutbildningar och vidareutveckling av myndighetens samlade kunskapsguide.

Socialstyrelsen ska väga in erfarenheter från Uppdrag om omvårdnadslyft (S2011/1512/FST). Socialstyrelsen ska också i genomförandet inhämta relevanta kunskaper och erfarenheter från Statens skolverk och Statens skolinspektion.

Inom satsningen ska ett barnrätts- och jämställdhetsperspektiv integreras, särskilt avseende myndighetsutövningen där skillnader inom behovsbedömningen mellan flickor och pojkar respektive kvinnor och män har uppmärksamrats. FN-konventionerna om rättigheter för barn respektive för personer med funktionsnedsättning ska vara vägledande.

På regeringens vägnar

Åsa Regnér

Jenny Wada

Kopia till

Statsrådsberedningen/Internrevisionen
Finansdepartementet/Budgetavdelningen
Regeringskansliets förvaltningsavdelning/Ek
Utbildningsdepartementet
Socialutskottet
Statens skolverk
Statens skolinspektion
Sveriges Kommuner och Landsting

Fördelning av stimulansmedel till kommunerna

Kommun	Andel i %	Utfall, kr
Botkyrka	0,702	1 249 810
Danderyd	0,318	566 557
Ekerö	0,184	328 265
Haninge	0,544	968 759
Huddinge	0,720	1 281 434
Järfälla	0,683	1 215 069
Lidingö	0,495	880 569
Nacka	0,682	1 213 733
Norrtälje	0,718	1 277 426
Nykvarn	0,045	80 619
Nynäshamn	0,257	457 432
Salem	0,116	206 669
Sigtuna	0,309	549 186
Sollentuna	0,594	1 056 504
Solna	0,611	1 087 237
Stockholm	7,953	14 156 353
Sundbyberg	0,325	579 028
Södertälje	0,849	1 510 819
Tyresö	0,332	591 054
Täby	0,683	1 216 405
Upplands V	0,308	547 405
Upplands-B	0,185	329 601
Vallentuna	0,207	367 906
Vaxholm	0,073	130 059
Värmdö	0,226	401 757
Österåker	0,341	607 534
Enköping	0,440	782 579
Heby	0,154	273 480
Håbo	0,114	203 551
Knivsta	0,088	156 783
Tierp	0,219	390 621
Uppsala	1,426	2 537 480
Älvkarleby	0,104	184 398
Östhamma	0,182	324 701
Eskilstuna	1,077	1 917 475
Flen	0,145	258 781
Gnesta	0,089	157 674
Katrineholm	0,426	758 082
Nyköping	0,606	1 077 884
Oxelösund	0,131	232 502
Strängnäs	0,329	586 155
Trosa	0,100	177 272
Vingåker	0,080	142 530
Boxholm	0,052	92 199

Finspång	0,256	456 096
Kinda	0,111	197 760
Linköping	1,691	3 010 502
Mjölby	0,328	584 373
Motala	0,481	856 517
Norrköping	1,313	2 336 602
Söderköping	0,111	197 760
Vadstena	0,113	201 769
Valdemarsviken	0,076	134 513
Ydre	0,051	90 863
Åtvidaberg	0,146	259 227
Ödeshög	0,061	107 788
Aneby	0,075	133 177
Eksjö	0,219	390 621
Gislaved	0,341	606 644
Gnosjö	0,093	166 137
Habo	0,081	143 421
Jönköping	1,412	2 513 874
Mullsjö	0,081	144 757
Nässjö	0,358	636 931
Sävsjö	0,136	242 301
Tranås	0,188	335 391
Vaggeryd	0,134	238 292
Vetlanda	0,253	450 751
Värnamo	0,401	713 987
Alvesta	0,192	341 181
Lessebo	0,063	111 352
Ljungby	0,352	625 796
Markaryd	0,127	225 376
Tingsryd	0,203	361 670
Uppvidinge	0,124	220 031
Växjö	0,825	1 468 505
Älmhult	0,217	387 058
Borgholm	0,116	206 669
Emmaboda	0,108	191 525
Hultsfred	0,195	346 526
Högsby	0,101	180 390
Kalmar	0,744	1 324 193
Mönsterås	0,167	296 641
Mörbylånga	0,127	226 266
Nybro	0,243	432 490
Oskarshamn	0,340	604 417
Torsås	0,105	187 516
Vimmerby	0,199	354 989
Västervik	0,411	732 248
Gotland	0,580	1 032 007
Karlshamn	0,367	652 520
Karlskrona	0,832	1 480 976
Olofström	0,217	386 167
Ronneby	0,387	689 044

Sölvesborg	0,218	387 504
Bjuv	0,143	255 218
Bromölla	0,099	175 936
Burlöv	0,156	277 488
Båstad	0,188	335 391
Eslöv	0,243	433 380
Helsingborg	1,556	2 769 537
Hässleholm	0,639	1 137 123
Höganäs	0,303	538 942
Hörby	0,166	295 304
Höör	0,140	249 873
Klippan	0,204	363 452
Kristianstad	0,978	1 740 648
Kävlinge	0,281	500 191
Landskrona	0,352	626 241
Lomma	0,164	292 632
Lund	0,996	1 772 718
Malmö	3,129	5 570 253
Osby	0,175	310 894
Perstorp	0,079	140 303
Simrishamn	0,304	541 614
Sjöbo	0,194	345 190
Skurup	0,152	271 253
Staffanstorps	0,176	312 675
Svalöv	0,136	241 410
Svedala	0,166	295 750
Tomelilla	0,146	259 227
Trelleborg	0,395	703 297
Vellinge	0,261	465 450
Ystad	0,300	534 042
Åstorp	0,132	234 284
Ängelholm	0,472	840 482
Örkelljunga	0,121	215 577
Östra Göinge	0,178	316 684
Falkenberg	0,424	755 409
Halmstad	0,799	1 422 183
Hylte	0,107	189 743
Kungsbacka	0,678	1 206 161
Laholm	0,265	471 685
Varberg	0,683	1 215 514
Ale	0,250	444 961
Alingsås	0,418	744 720
Bengtsfors	0,135	240 074
Bollebygd	0,055	98 435
Borås	0,909	1 618 162
Dals-Ed	0,061	108 234
Essunga	0,064	113 579
Falköping	0,436	775 453
Färgelanda	0,069	123 378
Grästorps	0,053	94 872

Gullspång	0,052	92 645
Göteborg	5,252	9 347 745
Götene	0,120	213 350
Herrljunga	0,084	149 211
Hjo	0,095	168 809
Härryda	0,287	510 881
Karlsborg	0,080	141 639
Kungälv	0,329	585 709
Lerum	0,257	457 432
Lidköping	0,503	896 158
Lilla Edet	0,123	219 140
Lysekil	0,199	354 544
Mariestad	0,296	527 361
Mark	0,414	736 257
Mellerud	0,151	268 580
Munkedal	0,092	164 355
Mölnådal	0,539	959 851
Orust	0,168	299 759
Partille	0,328	584 373
Skara	0,177	315 793
Skövde	0,506	900 166
Sotenäs	0,108	191 970
Stenungsund	0,199	354 098
Strömstad	0,138	244 974
Svenljunga	0,117	208 005
Tanum	0,143	254 772
Tibro	0,132	235 175
Tidaholm	0,175	312 230
Tjörn	0,159	283 278
Tranemo	0,144	256 109
Trollhättan	0,597	1 062 294
Töreboda	0,080	142 530
Uddevalla	0,591	1 052 495
Ulricehamn	0,271	482 821
Vara	0,169	301 540
Vårgårda	0,108	191 970
Vänersborg	0,423	752 291
Åmål	0,185	329 155
Öckerö	0,095	169 700
Arvika	0,328	584 373
Eda	0,090	159 901
Filipstad	0,166	295 750
Forshaga	0,125	221 812
Grums	0,097	172 818
Hagfors	0,158	281 051
Hammarö	0,123	219 140
Karlstad	0,941	1 674 283
Kil	0,113	201 324
Kristinehamn	0,320	570 120
Munkfors	0,070	124 268

Storfors	0,049	87 745
Sunne	0,181	322 029
Säffle	0,200	355 434
Torsby	0,210	373 251
Årjäng	0,115	203 996
Askersund	0,144	255 663
Degerfors	0,136	241 410
Hallsberg	0,195	347 417
Hällefors	0,112	199 987
Karlskoga	0,374	666 328
Kumla	0,169	300 204
Laxå	0,092	163 910
Lekeberg	0,083	147 875
Lindesberg	0,291	517 117
Ljusnarsbe	0,071	126 050
Nora	0,135	240 965
Örebro	1,549	2 757 957
Arboga	0,171	304 658
Fagersta	0,180	319 802
Hallstaham	0,209	371 914
Kungsör	0,092	164 355
Köping	0,339	603 526
Norberg	0,075	133 622
Sala	0,211	375 032
Skinnskatte	0,046	82 400
Surahamm	0,119	212 013
Västerås	1,521	2 706 735
Avesta	0,252	449 415
Borlänge	0,448	797 723
Falun	0,679	1 208 833
Gagnef	0,101	180 390
Hedemora	0,183	326 483
Leksand	0,170	302 876
Ludvika	0,401	714 432
Malung-Säl	0,131	232 502
Mora	0,226	402 647
Orsa	0,082	146 539
Rättvik	0,167	297 977
Smedjebac	0,106	189 298
Säter	0,120	213 795
Vansbro	0,092	163 464
Älvdalen	0,090	160 346
Bollnäs	0,362	643 612
Gävle	1,090	1 940 636
Hofors	0,117	208 896
Hudiksvall	0,377	671 673
Ljusdal	0,275	489 502
Nordanstig	0,101	179 944
Ockelbo	0,071	126 941
Ovanåker	0,165	293 968

Sandviken	0,451	803 068
Söderhamn	0,387	689 044
Härnösand	0,460	818 657
Kramfors	0,221	393 294
Sollefteå	0,318	565 666
Sundsvall	1,077	1 916 584
Timrå	0,205	364 788
Ånge	0,166	295 304
Örnsköldsvik	0,693	1 233 330
Berg	0,089	159 010
Bräcke	0,111	197 760
Härjedalen	0,171	305 103
Krokom	0,146	259 672
Ragunda	0,100	177 272
Strömsund	0,177	314 457
Åre	0,112	199 097
Östersund	1,066	1 898 322
Bjurholm	0,036	63 693
Dorotea	0,051	89 972
Lycksele	0,154	274 370
Malå	0,048	85 073
Nordmalinge	0,089	158 119
Norsjö	0,053	93 981
Robertsfors	0,095	168 809
Skellefteå	0,928	1 652 012
Sorsele	0,005	8 463
Storuman	0,085	151 884
Umeå	1,265	2 251 084
Vilhelmina	0,101	179 053
Vindeln	0,061	107 788
Vännäs	0,121	215 131
Åsele	0,034	59 684
Arjeplog	0,042	75 274
Arvidsjaur	0,106	188 407
Boden	0,371	660 983
Gällivare	0,172	306 440
Haparanda	0,126	224 485
Jokkmokk	0,066	118 033
Kalix	0,215	382 604
Kiruna	0,260	462 332
Luleå	0,629	1 120 197
Pajala	0,082	146 093
Piteå	0,470	836 919
Älvsbyn	0,115	204 887
Överkalix	0,066	117 587
Övertorneå	0,090	159 456
Summa	100	178 000 000